

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการสัมมนาวิชาการและประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ปฏิญญาการศึกษา: รากฐานประชาคมอาเซียน” ที่ดำเนินการโดยกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2552 สาระสำคัญของการประชุมได้กล่าวถึงรากฐานสำคัญในการจัดการศึกษาการเพื่อร่วมขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน แสดงให้เห็นแนวทางการเชื่อมโยงการศึกษา กับ 3 เสาหลักของอาเซียน (สรุปผลการสัมมนาวิชาการและประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ปฏิญญาการศึกษา: รากฐานประชาคมอาเซียน”. 2552: 7-9) โดยกลุ่มการศึกษา กับรากฐานประชาคมการเมืองและความมั่นคง ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญว่าควรมีการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในภูมิภาค มีการส่งเสริมงานวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างประเทศสมาชิกในภูมิภาค สื่อควรมีบทบาทในการร่วมสร้างองค์ความรู้ในเชิงสร้างสรรค์ในอาเซียน ควรมีการส่งเสริมประชาธิปไตย หลักการสิทธิมนุษยชน และสันติภาพ การให้ความรู้แก่พลเมือง ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อนบ้านเพื่อให้เกิดการยกระดับ และพัฒนาด้านการศึกษาดิจิทัล ด้านการศึกษาควรมาจากทุกภาคส่วนของสังคม ไม่จำกัดเฉพาะหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น ภาครัฐควรสนับสนุนให้ภาคประชาสังคม วัด โรงเรียน ร่วมจัดการศึกษาแก่ประชาชนทุกคน รวมทั้งผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป สำหรับกลุ่มที่ 2 การศึกษา กับรากฐานประชาคมเศรษฐกิจ ที่ประชุมเสนอความคิดเห็นที่น่าสนใจว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศควรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าและบริการของอาเซียนที่ยึดหลักการ **Free and Fair** พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภูมิภาค การนำทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น บุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร นโยบายและอื่นๆ ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งพร้อมรับกับผลกระทบที่จะเกิดจากการเกิดประชาคมเศรษฐกิจ ควรมีการวิเคราะห์ในมุมกว้างเกี่ยวกับความต้องการของอาเซียน และผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ การศึกษาต้องผลิตคนที่มีคุณภาพให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ ทั้งควรมีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาเซียน และกลุ่มที่ 3 การศึกษา กับรากฐานประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เสนอแนวคิดว่าควรจัดการศึกษาเพื่อสร้างสมรรถนะของประชาคม ได้แก่ การส่งเสริมทักษะด้านการสื่อสาร การส่งเสริมทักษะด้านการคิด ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ การรู้จักแบ่งปัน การมีจิตอาสา การรู้จักประนีประนอม และ

การส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย การสร้างมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาอาเซียน ด้วยการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน การสอนนักเรียนให้รู้จักวิถีคิด แก้ปัญหา และปฏิบัติ และการเรียนรู้ศาสนาที่หลากหลาย ควรส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และจิตสำนึกของพลเมืองอาเซียน ด้วยการจัดการศึกษาแก่กลุ่มคนทุกระดับ โดยไม่ละเลยชนกลุ่มน้อย สนับสนุนการจัดแหล่งการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อนบ้าน การจัดการวิชาการ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และทรัพยากรร่วมกัน รวมถึงควรส่งเสริมการติดต่อสื่อสารของประชาคมอาเซียน เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะจากประชุมดังกล่าว พบว่า การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญต่อการขับเคลื่อนเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายใต้กรอบความร่วมมือทั้ง 3 เสาหลัก ที่ประกอบด้วย ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community-ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC)

ความสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนมีข้อวิตกกังวลถึงความพร้อมของประเทศไทยหลายประการ จากการเสวนาวิชาการเรื่อง “บนย่างก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ๒๐๑๕: ปัญหา อุปสรรค และโอกาส” ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ศาสตราจารย์ฯ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อดีตรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เสนอแนวคิดและความเห็นเกี่ยวกับการเป็นประชาคมอาเซียน มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ ในการรวมตัวกันเป็นประชาคมนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่อกกลุ่มยังมีน้อยเกินไป ทำให้เกิดความห่างเหิน ทำให้ความรู้สึกต้องการเป็นหนึ่งเดียวกันนั้นไม่เกิดขึ้น ซึ่งก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในแต่ละชาติยังมีความเป็นชาตินิยมสูง พัฒนาการของกลุ่มอาเซียนยังคงเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป สิ่งสำคัญรัฐต้องเปิดโอกาสให้ภาคอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เป็นการผสมผสานแนวคิดร่วมกันมากขึ้น ควรมีการระดมสมองเพื่อการพัฒนาเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อนำไปสู่คำขวัญของอาเซียน คือ “วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว: One Vision, One Identity, One Community” หมายความว่า ความเป็นหนึ่งเดียวกันนั้น เป้าหมายที่สำคัญ คือ ประชาชนต้องได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประหนึ่งเป็นครอบครัวเดียวกัน แต่พบปัญหาว่าในขณะที่ผู้นำอาเซียนเจรจา กัน ประชาชนจะต้องรับรู้ และต้องรู้ว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร แต่ขณะนี้ประชาชนรับรู้้น้อยมาก (สรุปการเสวนาวิชาการ เรื่อง บนย่างก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ๒๐๑๕. 2554)

และจากผลการสำรวจของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำการสำรวจเจตคติและการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนจากประชาชน 2,170 คน ใน 10 ประเทศ พบว่า ร้อยละ 90 ของประชาชนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยอมรับว่าตนเป็นประชาชนในกลุ่มอาเซียน ซึ่งเป็นอันดับที่ 1 ในขณะที่ประเทศไทยมีผลการยอมรับร้อยละ 67 จัดเป็นอันดับที่ 8 ทั้งที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ริเริ่มก่อตั้ง

ประชาคมอาเซียน และจากคำถามเกี่ยวกับอาเซียน เช่น รู้จักอาเซียนหรือไม่ และอาเซียนก่อตั้งเมื่อใด จากผลสำรวจดังกล่าวประเทศไทยได้อันดับสุดท้าย คือ รู้จักอาเซียนเพียงร้อยละ 38.5 และร้อยละ 27.5 ตามลำดับ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเป็นสิ่งที่น่าเป็นกังวลอย่างยิ่ง และเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องเร่งแก้ไขเพื่อหาแนวทางเตรียมการในการสร้างความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนตามพันธสัญญาในปี พ.ศ. 2558 อย่างเร่งด่วนและจริงจัง ซึ่งเป็นกรอบเวลาอันจำกัด การบริหารจัดการทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจึงมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ที่จำเป็นในการขับเคลื่อนและเตรียมการเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันตามกำหนด

ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายพัฒนาการศึกษาของประเทศให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ กระจายโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตลอดจนสามารถก้าวทันและแข่งขันกับนานาชาติได้ โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยได้เตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้ จัดให้มีหลักสูตรอาเซียนศึกษาเพื่อให้คนไทยเข้าใจอาเซียน เข้าใจการอยู่ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีวัฒนธรรมการกิน การอยู่ การดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน จึงจำเป็นที่จะต้องทำความรู้จักประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็น จีน พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย เป็นต้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะสร้างหลักสูตรที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องภายใต้การรวมตัวเป็นประชาคมเดียวกัน โดยจะเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไป ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับรัฐมนตรี ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ซึ่งขณะนี้ประเทศจีนมีความประสงค์จะส่งครูมาสอนในโรงเรียนไทยเป็นจำนวนมาก การแลกเปลี่ยน ICT (Information Communication Technology) ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะจะต้องเชื่อมโยงภายในประชาคมอาเซียนกันได้ ซึ่งได้มีการจัดตั้ง ASEAN University และ Cyber University เพื่อการเชื่อมโยง นอกจากนี้ยังได้เตรียมการเพื่อให้มีการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระหว่างกัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน

ต่อมานโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบัน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจาตุรนต์ ฉายแสง ที่ประกาศเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 11 กรกฎาคม 2556 กล่าวว่า การศึกษาต้องเดินหน้าสู่การสร้าง การพัฒนา รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 อันเป็นผลจากการปฏิวัติด้านดิจิทัล (Digital Revolution) และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องสร้างและพัฒนาให้คนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถ มีทักษะ ความถนัด ความชำนาญ พร้อมจะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น

โดยจากผลการประเมินการจัดอันดับโดย IMD (International Institute for Management Development) พบว่า ในปี ค.ศ. 2013 การศึกษาไทยอยู่ในอันดับที่อันดับที่ 51 จาก 60 ประเทศ ผลการประเมินการทดสอบ PISA ทั้งด้านคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และการอ่าน ในปี ค.ศ. 2009 พบว่า เด็กไทยอยู่ในอันดับที่ประมาณ 50 จาก 65 ประเทศ ผลการจัดอันดับ 400 มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในโลก โดย Times Higher Education World Rankings ปี ค.ศ. 2012-2013 มีมหาวิทยาลัยไทยเพียงแห่งเดียวที่ติดอยู่ในกลุ่ม 351-400 นับเป็นสภาพจริงที่เราประสพอยู่รัฐบาลปัจจุบัน จึงมีนโยบายด้านการศึกษาที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังได้แถลงต่อรัฐสภาที่จะปฏิรูประบบการเรียนรู้ ซึ่งรัฐบาลมีความตั้งใจและกำหนดเป็นนโยบายด้านการศึกษาและได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ เมื่อพิจารณาจากสภาพการณ์ของสังคมโลกและสังคมไทย จากโจทย์ที่ประเทศนี้จะต้องรับมือจึงมีความจำเป็นที่จะต้อง “ยกเครื่องการศึกษาไทย” ให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากลและสอดคล้องกับสังคมโลกยุคใหม่ กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศให้ การศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ ให้ปี 2556 เป็นปีแห่ง “การรวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษา” เร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ สร้างมาตรฐานการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) และพัฒนาเนื้อหาสาระ พัฒนาครู และการวัด ประเมินผลที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งเพื่อเป็นเครื่องมือให้เกิดระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมไทย การใช้อุปกรณ์แท็บเล็ตเป็นเรื่องสำคัญและเป็นหนึ่งในนโยบายการศึกษาของรัฐบาล การสร้างมาตรฐานการเรียนการสอนด้วยแท็บเล็ตเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการคิดหรือประดิษฐ์แบบเรียนแบบฝึกหัดเนื้อหาสาระที่ได้มาตรฐาน เพื่อสามารถนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ

จากปรากฏการณ์กระแสอาชญากรรมดังกล่าว ผู้วิจัยให้ความสนใจในประเด็นเรื่องการศึกษากับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างยิ่ง จึงร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ จัดกิจกรรมทางการศึกษาในรูปแบบการบริการวิชาการแก่สังคมที่บูรณาการกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา อันเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตร โดยมุ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย ครั้งแรกการจัดบรรยายพิเศษและการเสวนาทางการศึกษาเรื่อง “การเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2554 ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต โดยผู้เข้าร่วมฟังการบรรยายและร่วมเสวนา ประกอบด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปทุมธานีและนนทบุรี จำนวน 150 คน และครั้งต่อมาวันที่ 17 มีนาคม 2555 จัดประชุมสัมมนาเรื่อง “การศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน” (Education in ASEAN Community) ณ โรงแรมหาดใหญ่พาราไดซ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยที่ผู้เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และผู้สนใจทั่วไปในพื้นที่จังหวัด

ภาคใต้ จำนวน 200 คน โดยผลจากการจัดกิจกรรมทางการศึกษาโดยบูรณาการการบริการวิชาการ แก่สังคมกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทั้งสองครั้ง ดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลสภาพปัญหาการศึกษาของไทยกับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน พบว่า ผู้บริหาร ครูและโดยพบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งมีความต้องการได้รับการพัฒนาในประเด็นความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีความพร้อมด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยมีความมุ่งหมายสำคัญ เพื่อให้เกิดรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะมีความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ที่ประเทศไทยจะต้องเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และปัญหา

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับ ศึกษาผลการประชุมวิชาการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ที่จัดขึ้น เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 ณ อาคารนวัตกรรม ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีผู้เข้าการประชุมร่วมประชุมครั้งนี้เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา ใน สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความสนใจแจ้งความจำนงเข้าร่วมการประชุม จำนวน 258 คน ทำให้ได้รับทราบข้อมูลสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และปัญหาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นร่างรูปแบบ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการร่าง รูปแบบการบริหารจัดการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

สู่ประชาคมอาเซียน โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือ มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 7 ท่าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน
2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 2 ท่าน
3. ด้านการวิจัยทางการศึกษาจำนวน 2 ท่าน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ร่างรูปแบบการบริหารจัดการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนประเมินรูปแบบ

ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยทดลองใช้ด้วยวิธีวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 19 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ รูปแบบการบริหารจัดการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถที่ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) ที่จำเป็นในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ครู หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่มีความถูกต้อง และเป็นประโยชน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

รูปแบบการบริหารจัดการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง องค์ประกอบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพ ความต้องการและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมากำหนดเป็นรูปแบบโดยใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach: IPO) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ใช้แนวคิดทรัพยากรการบริหาร 3M คือ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) และการจัดการ (Management) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) ใช้แนวคิดวงจรเดมมิง (Deming Cycle) คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงาน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ (Outputs) ใช้แนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland คือ คุณลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach: IPO) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ใช้แนวคิดทรัพยากรการบริหาร 3M คือ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) และการจัดการ (Management) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) ใช้แนวคิดวงจรเดมมิง (Deming Cycle) คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงาน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ (Outputs) ใช้แนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland คือ คุณลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย